

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr.; și timbra de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază
Numeri singuratici à 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc pe acțiuni.

Chestiunea naționalităților nemaghiare în - Franția.

Au reușit...

Cine nu știe, că compatrioții noștri hegemoni sînt fără de păreche în lume? Ei singuri pot să serbeze aniversarea milenară a statului. Ei singuri concentrează toate virtuțile cetățenești. Generoși și iubitori de libertate, ca și Francezii, mai constituționali decât Englezii, ei sînt și cavaleri, fără păreche.

Milleniul ar fi putut să dea ostrălcărită dovadă despre acestea; ar fi putut să facă o expoziție clasică din toate aceste exchiste virtuți ale națiunii singure „alcătuitoare de stat”, singure milenare.

Ar fi putut... dar, amarul sorții.

Milleniul a dat numai o ocaziune lumii cule, ca ea să spună stăpînitorilor din Ungaria, Că și după o existență milenară în Europa, ei sînt intoleranți, grandomani, neliberali, brutali, opresori, barbari, tirani și alte de acestea.

Li-au spus-o aceasta în Viena, în Berlin, în Praga și mai în urmă în Paris. Li-au spus-o publice în presă, în întruniri, în meetinguri.

Oare pentru aceea au scapiat mileneniul? Oare acesta li-a fost scopul mare, pe care noi nu l-am înțeles; ca să provoace judecata lumii asupra lor?

O! Atunci au reușit! Lumea și-a spus judecata sa.

Au reușit!

Eată specimene din această univărsală sentență. Eată sentența Francei...

Meetingul naționalităților

în

PARIS.

— Raport special al „Tribunei”. —

Paris, 16 Iulie n.

Meetingul ce a fost binevoit să-l anunțăm, în adevăr s'a înțeles în ziua fixată și cu un succes mai presus de așteptările noastre. Astfel dacă presa ungurească a putut să vă facă să vă îndoiți un moment în ținerea reuniunii publice a celor trei națiuni, prezentându-o sub formă ipotetică, azi înaintea realității, penibilă nesiguranță ce v'a putut tortura va dispărea cu totul. Pentru noi, românii de aici, deja de Sămbăta trecut ni-a fost dat să salutăm în memorabilul meeting, inaugurarea unei ere noue în revendicările noastre naționale și în revendicările noastre naționale.

Dar distanța și reaua voință a Ungurilor, cari au interceptat telegramele noastre, nu ni-au permis de-a ne pune mai de vreme în raport cu lectorii „Tribunei”, comunicându-le darea noastră de seamă.

Comitetul celor 3 naționalități.

După-cum rezultă din numirea de „Comitetul celor trei naționalități”, Români, Sârbi și Ceho-Slovaci din Paris s'au reunit cu scopul de-a forma o societate pentru apărarea intereselor fraților sub-jugați din Ungaria. Primele demersuri pentru formarea unui comitet definitiv se făcuseră pe la mijlocul lunii lui Iunie. Imediat după constituirea unui comitet pe naționalitate, s'a procedat la alegerea unui comitet executiv central, compus din d-nii: G. Oașianu, pentru Români, I. M. Spalatkovici, pentru Sârbi și Schmidt Beauchez, pentru Ceho-Slovaci. Acest comitet de trei reprezentanți organiza publicitatea în jurul meetingului și avu marea fericire de a ne obține și a asigura prezența dlui Em. Floarens, în contra tuturor influențelor contrare, venite directamente din partea guvernului unguresc.

Întrunirea.

Acest meeting a fost convocat pentru Sămbăta, 11 Iulie, 8^{1/2} ore seara, în spațioasă sală din avenue Wagram printr'un apel, pe care d-voastră l-ați publicat deja. (V. nrul 144! R. „Trib.”)

Un public foarte distins și numeros a răspuns acestei convocări. Peste o mie de persoane au luat parte la această imponentă manifestare.

La intrare se distribuie publicului o broșură, în care se expun pe scurt plîngerile Românilor, Sârbilor și Slovacilor. — (Broșura amintită de noi în nrul de ieri. Red. „Tribunei”).

Sedinta se deschide la orele 9 seara de cătră dl Emile Floarens, deputat și fost ministru al Afacerilor străine.

Biroulul meetingului.

După propunerea d-sale adunarea adoptă prin aclamațiune următorul birou: Em. Floarens, președinte; G. Oașianu (Român), I. Spalatkovici (Serb), Schmidt Beauchez (Ceho-slovac), vicepreședinte; I. Ghica (Român), I. Gruici (Serb) și G. Hora (Ceho-Slovac), secretari.

Notabilități.

Pe estradă, alături de birou, au luat loc numeroase persoane însemnate. D-nii Le Seme, deputat, Milvoys, fost deputat, director al ziarului „La Patrie”, Hector Depasse, Georges Thibaud, Charles Louise, Georges Blochin, fost Director al ziarului „L'Europe”, Povolon, ziarist la „Paix” și la „Le Nord”, Sansbeuf, președintele „Ligei patrioților”, Fagot și alții mulți, al căror nume regretăm că nu le-am putut afla.

Presa.

Presa pariziană era reprezentată prin „La Patrie”, „Le Soleil”, „Libre Parole”, „Le Temps”, „Les Débats”, „Gil Blas”, „La Paix”, „Le Nord”, „XIX Siècle”, „Voltaire”, „Le Rappel”, „L'Intransigeant”, „L'Echo de Paris”, „La Justice” și altele. Agence Havas.

Presa străină era reprezentată prin ziarele: „Národný Listy”, „Gazeta Transilvaniei”, „Tribuna” și „Dreptatea”.

Discursul dlui Floarens.

Di Emile Floarens, începe prin a spune că peste douăzeci și cinci de milioane de populațiune nemaghiară sînt apăsate în mod nemilos de cătră Unguri. Arată imponenta meetingului de astă-seară, care este o imponentă manifestare și o vie protestațiune a Românilor, Sârbilor și Slovacilor în contra maghiarizării forțate a acestor populațiuni. Rolul Francei, zice oratorul, e de a lua apărarea celor oprimați, cămăci aceasta este conform principiilor proclamați la 1789.

Aceste cuvinte ale dlui Floarens, au fost acoperite de aplauze și un mare entuziasm cuprinsese întreg publicul. Discursul se va publica și vi-l vom trimite imediat.

Oratorul Sârbilor.

Di Givadinovic, Sărb, ia cuvîntul după dl Floarens, și arată cum Maghiarii prin milenii lor vor să înșele opiniunea publică europeană și cum prin sgomotul sârbărilor voace să înăbușească strigătele de durere ale populațiunii nemaghiare. Face istoricul Sârbilor din Ungaria și în câteva cuvinte, foarte des aplaudate, arată toate persecuțiunile la cari sînt supuși Sârbii din Ungaria. Termină discursul: Trăească Franția! Trăească popoarele oprimate!

Oratorul Românilor.

Di Oașianu arată cum Româșii sînt excluși din viața politică a statului, unde ei și cu celealalte populațiuni nemaghiare majoritatea în stat. Prin persecuțiuni siste-

*) Singura soluțiune, după dl Floarens, a chestiunii naționalităților din Ungaria ar fi o vastă confederațiune monarhică.

matice vor să înăbușe ori-ce sentiment românesc. Despre milleniu, oratorul spune: că departe de a fi ceea ce cred Ungurii, o gloriificare a faptelor lor, în realitate e cea mai splendidă dovadă despre incapacitatea lor politică. În adevăr, dovada cea mai bună e neînțelegerea ce a stîrnit la toate popoarele, atât din țeară, cât și din afară.

Oratorul Slovacilor.

Di Schmidt Beauchez, Ceho-Slovac, a avut un mare succes și discursul său a fost întrerupt prin dese și frenetice aplauze. Vorbește în sensul celorlalți doi oratori și arată cum Ungurii nu pot să sufere ori-și-ce manifestațiune națională la Români, Slovaci și Sârbi. Termină, cerînd ajutorul Francezilor, mai ales că Ungurii în 1889 au avut nerășinarea să spună prin graiul lui Tisza, că siguranța e compromisă în Paris pe timpul expozițiunii. Tot acești Unguri cer acum consiliului municipal, ca să dea numele de „Budapesta” unei străzi din Paris. Se ridică cu tărie în contra acestui fapt. Care nicidecum nu dovedește că de fără obraz sînt Ungurii, cerînd ajutorul celor pe cari li-au insultat acum cățiva ani.

Aderențele.

Di președinte acordă cuvîntul dlui Gruici, Ghica și Hora, care dă cetire telegramele primite din România, Munchen, Viena, Bruzella, Geneva, Lausanne și din alte părți. Frumoasă impresie a produs cetirea telegramelor de peste 200 și toate se termină prin cuvintele: Trăească Franția! Trăească Floarens! Trăească popoarele nemaghiare din Ungaria! Jos Ungurii! Jos cu milleniul! E de remarcat, că un însemnat număr de deșei venite din Transilvania, Români și Sârbi, au fost interceptate de guvernul din Budapesta. Li-a fost sormanilor frică, ca cetirea lor are să producă o plăcută impresie asupra publicului adunat. De ce li-a fost însă frică, n'au scăpat, căci această măsură ilegală va fi un fapt mai mult la activul nelegiuirilor lor, asupra căror de altfel revenim în curînd.

Rezoluțiunea.

La sfîrșit se votează un ordin de zi: „protestînd contra sârbărilor milleniului, care au avut de scop principal să facă a se acredita înaintea ochilor lumii civilizate, o opiniune cu totul neexactă și nedreaptă, în ce privește starea generală a naționalităților nemaghiare în Ungaria și susținînd reclamațiunile naționalităților nemaghiare baze pe principiile cele mai elementare ale justiției umane: drepturile naturale și imprescriptibile ale omului, restabilirea drepturilor istorice și politice și națională”.

Îndiderea sedinței.

Sedința s'a ridicat în mijlocul unui entuziasm nedescrîptibil și ovațiuni se făc publicului francez și celor-ce au voit să ne dea concursul și sprîgînul în seara meetingului.

Toți ne-am despărțit, ducînd cu noi o frumoasă amintire de acest meeting, care a produs un sgomot foarte mare în presa și publicul francez. După București, Viena, Belgrad venise și îndul Parisului, ca să se pronunțe în mod aa de energic în contra sârbărilor millenare ungurești.

Onoare comitetului central al celor trei naționalități. G. O. P.

Binecuvîntarea Metropolitului

Mihail. Între telegramele sosite la meetingul naționalităților din Paris, la tot cazul interesantă a fost cea a Metropolitului sârbesc Mihail din Belgrad, prin care înaltul prelat trimite binecuvîntarea sa întrunirii făcute în favorul popoarelor oprimate din Ungaria.

Ziarele maghiare au versat foc afînd de această telegramă. Unele însă — de pildă „Ellenzék” din Cluj — s'au și păcălit. Cum „Mihail” pe ungurește se scrie „Mihály”, ceea-ce se poate ceti și ca „Mihali”, unele ziare au confundat pe Metropolitul Belgradului cu Metropolitul Blajului.

Cabinetul negru. Un amic al ziarului nostru, dl T. Ghica, membru al zelosului comitet național din Paris, ni-a fost trimis încă a doua zi după meeting un raport telegrafic de 63 cuvinte. Se știe, că până în momentul acesta — și sînt acum 10 zile de atunci — cabinetul negru din Paris încă n'a sosit la Sibiu. A fost oprită la — Budapesta, sediul cabinetului negru.

Di Ghica a reclamat la direcțiunea postelor și a primit răspuns, că telegrama a fost oprită în virtutea articolului 7 al convențiunii. Adecă și cabinetul negru are articoli, și încă 7! — căți beliduci au avut Maghiarii acum o mie de ani.

Presa franceză

despre

MEETING.

Correspondentul din Paris al lui „Pester Lloyd” voia să îmbete pe Maghiari cu minciuna, că presa franceză, cu un pretins „fin tact” s'a abținut a se ocupa de meetingul naționalităților aliate din Ungaria. Pentru a arăta cât de vană e sinagăirea millenarilor noștri compatrioți, vom reproduce câteva voci de presă din ziarele, cari ne-au picat a mână.

„Libre Parole” (12 Iulie n.) scrie sub titlul „Tyranie hongroise” un insultat articol, în care după-ce se exprimă în termeni elogiși despre decursul și importanța deosebită a meetingului, accentuînd temeinicia discursurilor rostite în marea sală, „ticită de public” (Avis foilor maghiare!! Red. „Trib.”), promite „a reveni asupra acestei frumoase seri spre a dovedi că se poate mai evident, unde sînt, în Europa centrală, adevărații amici ai Francei”.

Articolul e iscalit „H. Vernier”.

„Le Soleil” (12 Iulie) scrie un lung articol sub titlul „La Question de Nationalités en Hongrie” articol semnat „H. Grenet”. „Chestiunea — scrie Grenet — a fost desfașurată mai înainte de președintele, dl Floarens, care după un istoric al politice externe austriace, a explicat cum astăzi 27 milioane de locuitori ai imperiului austro-ungar se găsește în afară de dreptul comun, de unde o neîndestulare generală. Pentru dl Floarens Austria trebuie să devină o mare Svițeră monarhică.

Atunci numai vom pute visa să abandonăm sistemul păcii înarmate, sistem ce ruinează, care ne scufundă într-o stare de hotărîtă inferioritate în raport cu Statele-Unite ale Americii-de-Nord, și mîne poimîne și în raport cu extremul Orient”.

„Discursul dlui Zivadinovic — scrie „Le Soleil” mai în jos — a fost viu aclamat mai ales de cătră dame. Trebuie într'adevăr să notăm, că în sala admirabil decorată cu drapelii în colorile Francei, Sârbiei, României, Bohemiei și Moraviei, damele au fost numeroase. Toaletele lor de o freschăță fără păreche au contribuit mult pentru a ne face să suportăm căldura senegaliană, care domnia în sală.

După oratorul sârb, dl Oașianu, președintele comitetului român, a pronunțat un discurs nu mai puțin viguros în favorul locuitorilor din Transilvania, pe cari guvernul maghiar printr'o serie de măsuri tiranice li-a exchibit cu totul dela viața politică și cari au devenit în țeara străbunilor lor o națiune străină, despoiată de drepturile cele mai sînte”.

„Voltaire” (13 Iulie n.) descrie deosebită în modul cel mai simpatic înalta va-

loarea „meetingului de protestare contra persecuțiilor nemaghiare din Ungaria”. La sfîrșit publică următoarea ordine de zi votată celor oprimați de cătră meeting:

„Cătră adunat la 11 Iulie 1896 în sala Wagram, sub președența dlui Floarens, după-ce a ascultat pe oratorii Sârbilor, Românilor și Ceho-Slovacilor, cari au expus situațiunea istorică, etnografică națională și politică a acestor naționalități, salutî în aceste naționalități pe amicii fideli și cercați ai Francei și dorîste emanciparea națională și politică și egalitatea, înaintea legii civile și politice, a tuturor naționalităților coexistente în Ungaria fără nici o deosebire de rasă”.

„L'Echo de Paris” (14 Iulie) publică un articol din penaa lui Hector Depasse, articol, care merită să-l traducem întreg. Eată-l:

„Românii, Sârbii și Ceho-Slovaci din Ungaria au înținat, în sala Wagram o mare întrunire frățescă.

Ocaziunea? — Este milleniul sârbat la Budapesta de cătră Maghiari, cari cred, e a dela Leitha și până la gurile Dunării nu există loc și soare, decăt numai pe seama lor.

Motivul? — De a protesta în contra acestui exclusivism în numele naționalităților oprimate.

Acești tineri vor să ne aibă martori ai durerilor și revendicărilor lor. Ei se adresează Parisului, Francei și prin ea lumii. Noi vom mărturisă despre loialismul lor, precum și despre entuziasmul și nobleța sentimentului lor național incontestabil.

Di Zivadinovic, în numele Sârbilor din Ungaria a fost deosebit pîtrunzător și de o ardoare continuă. Domnul Oașianu în numele Românilor ironic pișcător, dl Schmidt Beauchez în numele Ceho-Slovacilor, vibrant de o elocuență meridională; și unii și ceilalți, călcînd toate greutățile unei limbi străine, mergînd cu mare curaj, căzînd și ridicîndu-se, au spus până în sfîrșit ce aveau de spus cu o inimă pîtrunzătoare de convingere și pasionată. Eată un spectacol extraordinar de pitoresc și mișcător.

Dacă tinerii noștri ar ști vorbi limbile acestor camerazi, oaspeți ai lor, cum ei vorbesc limba noastră; dacă ținerimea noastră ar profesa acest entuziasm pentru patrie, care învinge și idiotismele, aceasta ar fi o mare speranță pentru noi. Nicînd n'am văzut mai bine cît de neînsemnat lucru e gramatica în elocuența inimii.

Apoi în acea sală Wagram, decorată cu drapelii națiunilor, era ca o reminiscență din zilele mari, când aceștia ținerim a Europei orientale își spunea necazurile sale Francei. Ei o ridicaseră în spirit la rangul de arbitru al națiunilor și protectoră a celor oprimați. Ei deplîngeau schimbarea noastră, care a stricat pe un timp razimul principal al ecuațiunii în lume. Ei ne promisera cu o credință marinimoasă zile mai fericite. Aceasta era foarte pîtrunzător.

Ei ne ziceau: „În comparație cu noi voi sînteți mari, liberi, neîntrețuți; opiniunea voastră e totdeauna cea mai ponderoasă în lumea morală: Fiți-ne simpatici, simpatia voastră va fi forța noastră.”

Ce cer ei? Simplaminte locul lor legitim de popoare și oameni liberi în imperiul comun al naționalităților confederate, simplaminte realizarea maximei lui Iosif II-lea: *Justitia erga omnes populos fundamentum Austriae*.

Aceasta este chiar și mîntuirea imperiului care ține în această maximă siguranța sa, viitorul său; — aceasta este de-aseenea și siguranța Europei. Ei ni-au cerut simpatia noastră: Ei știu bine, că-l au deasemenea; și măcar de ar pute avea opiniunea noastră eficacitatea și virtutea care ei li-o ascriu în încrederea și înțelegerea a sufletelor lor tinere.

„Gaulois“ (3 Iulie n.) serie sub titlu „Une reunion antimagyare“ un articol simpatice meetingului și naționalităților subjugate din Ungaria. Deasemenea scriu și frunțile ziarului: „Rapide“, „Patrie“, „XIX-e Siècle“ și a.

Broșura explicativă

La Question des nationalités en Hongrie. — Brochure explicative du meeting tenu le 11 Juillet 1896. —

Edition du Comité des trois nationalités.

Cât de prevezător și bine constituit este „Comitetul celor trei naționalități“ din Paris se vede din broșura, apărută sub titlu de mai sus, care a fost împărțită între asistenții meetingului dela 11 Iulie. Dacă meetingul însuși a deșteptat interes în inima celor de față, broșura aceasta a fost pusă la îndemână, ca să informeze exact pe cel doritor a afla adevăratele stări de lucruri.

În extensiune de 31 pag. 8° broșura aceasta prezintă prin o bună împărțire întregă starea chestiunii.

În partea primă, „Introduction“, cu devisa lui Iosif al II-lea „Justitia erga omnes populos fundamentum Austriae“, se arată starea chestiunii în conture generale cam în următorul curs de idei:

Studentii români, sârbi și slovaci s'au constituit într'un comitet cu scop ca să lumineze Europa asupra terorismului, pe care guvernul maghiar îl exercită asupra alor 10 milioane de nemaghiari. Maghiarii, spre a se justifica acasă pe Români de daco-romanism, pe Sârbi, Slovaci și Ruteni de panslavism. Noi declarăm, că frații noștri oprimați au aspirațiuni legitime, de a-și câștiga libertatea politică pe pământul străbun.

Conflicțul este grav, și a fost des accentuat în urma atentatelor, pe cari guvernul maghiar le-a făcut constituției dela 1868, pactul fundamental al Austro-Ungariei.

Ori-cât de nedreaptă e această constituție față de naționalitățile, totuși le asigură oare-cari drepturi. Guvernul maghiar însă nu respectă angajamentele luate la 1868. El vrea să subjuge și asimileze naționalitățile.

E lungă lista păcatelor acestui guvern. Acum mai în urmă vrea să prezente milleniul, ca o serbare de bucurie a tuturor naționalităților. Dar reprezentanții alor trei naționalități, Români, Sârbi și Slovaci au protestat la 1 Maiu 1896 contra acestui milleniu, care nu e decât al rasei maghiare.

Asemenea proteste s'au făcut și afară de granițele Ungariei pretutindenea. Ele dovedesc evident, că Maghiarii n'au nici simpatie naționalităților din monarchie, nici respectul terilor vecine. „Ei domonează încă aceste popoare prin terorism.“

Urmează apoi invitarea la meeting. În restul ei broșura are 3 capitole, în care se tratează special și detaliat despre fiecare din cele trei popoare aliate. Despre Români, pe 11 pagini, se scrie un capitol vrednic a-l reproduce.

Despre Sârbi se scriu 8 pagini, arătându-se istoricul lor și situația lor, cu deosebită atențiune și la Sârbi din Bosnia și Hertegovina, cari ajunși sub regim unguresc, s'au dorit mai bine earăși sub cel turcesc, ori-și-cât de crudel e acela.

De altcum comitetul sârbesc promite că pe finea anului va scoate un op mai complet asupra Sârbilor din monarchia austro-ungară.

Pe 7 pagini sunt descrise stările și necazurile fraților Slovaci, după care capitolul urmează

Concluziunea.

1. „Naționalitățile nemaghiare din Ungaria protestează în contra sărbărilor millenare, al căror scop esențial este de a se acredita în lumea civilizată opiniunea, absolut inexactă și injustă, în ce privește starea naționalităților nemaghiare din Ungaria. Maghiarii încearcă cu ori-ce preț să convingă opiniunea publică europeană, că Ungaria ar fi o țară omogenă și patrimonial exclusiv al rasei maghiare. Pentru a demonstra reana credință și falsitatea aserțiunilor, prea interesate, ale Maghiarilor, nu avem decât să reamintim Franceșilor, că Ungaria, în punctul de vedere etnografic se aseamănă Svițerei, va se zică deosebirea de popoare cari o locuiesc e tocmai ca și în Svițera, cu singura deosebire, că în Ungaria un singur popor e stăpân: rasa maghiară, care domonează cu ajutorul opresiunii și injustiției“.

2. „Reclamațiunile naționalităților nemaghiare se întemeiază pe principiile cele mai elementare ale justiției umane. Drepturile naturale și imprescriptibile ale omului, restabilirea drepturilor istorice câștigate și consacrate prin lupte seculare, egalitatea politică și națională, acesta este obiectul acelor strigăte energice, cari răsună de jos din Ungaria până sus la opiniunea imparțială și luminată a marelui popor francez“.

Milleniul lui Árpád.

— „O profeție celebră“ —

Ziarul parisian „Paris“ dela 11 Iulie n., ziua în care s'a ținut meetingul naționalităților, publică un remarcabil articol despre Maghiari și milleniul lor.

Nici nu ne-am putut închipi că așa de odioși se se fi făcut Maghiarii, cum de fapt s'au făcut.

Li-se spune deja, că dacă nu se vor înțelege cu naționalitățile, ei vor dispăre fără urmă de pe malurile Dunării. Dar eată articolul întreg.

„Fără îndoială, milleniul lui Árpád a exaltat până la nebunie șovinismul maghiar. Eată, guvernul unguresc este în ceartă cu episcopii catolici pentru că ei au ordonat, ca propunerea catehismului să se facă în limba maternă a pruncilor cari nu vorbesc ungurește. (Aici autorul confundă „Instrucțiunea“ Romei. Red. „Trib.“) Se pronunță deja cuvintele de „falsă trădare“, „complicitate la desmembrarea națională“ etc. Deși e foarte natural ca un prunc să învețe catehismul în limba pe care o pricepe.

În Bretagne catehismul și rugăciunile se învață în limba bretonă. Totuși clerul breton nici-când nu a fost acuzat că ar voi să separeze provincia Bretagne de câtră Franța.

Episcopii nu se opun nici-decum ca băieții S'ovaci, Sași, și Români se învețe limba maghiară. Ei constată numai, că la vîrsta catehismului băieții nu cunosc încă limba, care pentru ei este o limbă străină. Dar' tocmai această constatare întărează pe ultraștii maghiarismului. Pentru ei n'ar fi iertat ca să existe în regatul Sf. Stefan decât numai Maghiarii.

Acum s'a demonstrat în cele din urmă că Maghiarii, rasa dominantă și guvernantă în mijlocul văii Dunării formează în realitate numai minoritatea Ungariei. Simțul lor politic, patriotismul lor real, abilitatea cu care s'au știut acomoda schimbărilor istoriei lor, li-a asigurat o preponderanță tradițională. Ei doresc să-și mențină această preponderanță ceea-ce se pricepe din destul. Ceea-ce se pricepe mai puțin e, că ei au început o politică brutală și intransigentă în locul politicii moderate, care timp îndelungat a fost forța guvernului maghiar.

La Pesta vor astăzi să maghiarizeze cu ori-ce preț populațiunea sârbă, saxonă, slovacă și română. Se suprimă privilegiile seculare ale naționalităților, băieții de diferite naționalități sînt constrinși să cerceteze școala maghiară...

Sforțări zădărnice!

Băieții pot înveța limba maghiară, dar' la vatra părintească ei continuă a vorbi limba străbunilor lor, și aceasta siluire departe de a-i desnaționaliza, le face tot mai scumpă limba și amintirile străbunilor.

Milleniul lui Árpád a deșteptat pretutindenea protestări energice. La București și Belgrad, Sârbi și Români s'au indignat de opresiunea ce apasă în Ungaria asupra fraților lor. Chiar și la Viena șovinismul maghiar a sîrșit prin a exaspera senti mental german al vechei Austriei. Și acest simțământ vătămător și-a găsit răsunare în triumful Drului Lueger, adversarul maghiarilor

Ori-incotro se întorc fiii lui Árpád, nu vîd decât inimi.

Dacă ei nu se vor pute înțelege cu acestia, vor căde pe lângă toată bravura lor, și, după o celebră profeție, pe malurile Dunării nu va mai rămîne nime, care să sîrbeze al doilea milleniu al venirii lui Árpád“.

Sibiu, 22 Iunie n.

Monarhul nostru la București

Știrile cele mai nouă din București spun, că Maiestatea Sa Monarhul Francisc Iosif este așteptat acolo pe ziua de 16 Septembrie v. Maiestatea Sa va sosi dela Orșova cu tren separat de Lux, însoțit de regele Carol. În seara aceleiași zile se va da în onoarea augustului oaspe prânz de gală în palatul dela București. În dimineața zilei de 17 Septembrie Maiestatea Lor Împăratul Austriei și regele României vor primi defilarea trupelor corpului II. de armată pe platul dela Cotroceni. În seara aceleiași zile prânz la castelul Peleş. În 18 Septembrie după-ce Împăratul va fi vizitat Sinaia și, probabil, forturile dela Chitila, Afumați și Ștefănești, asistând și la câteva exerciții de tir, va pleca la Viena. Maiestatea Sa Francisc Iosif va fi însoțit de d-nii conte Goluchovski, de generalul conte Paar, de generalul Boifras etc.

Procesul Ligei, care era să se pertracteze, alaltăieri s'a amînat din cauze formale pe ziua de 22 Iulie v. scriu foile de diucolo. Măne vom publicăm un raport detaliat.

Adunările partidului popular.

De câteva luni, partidul popular l'a ficcare Duminecă ține întruniri în diferite părți ale Țării-Ungurești: în centru și la periferii. Câte-odată numărul întrunirilor ținute în aceeași zi se ridică chiar la 6. Cel mai puternice rădăcini se pare-că a prins partidul popular în Nordul Ungariei, atât printre slovacime, cât și în comitatele mixte sau și în ținuturi curate, ori în majoritate maghiare.

Duminea trecută, 19 c., partidul a convocat 4 întruniri, din care una în orașul Varin, din comitatul Trencin, situat la malul drept al râului Váh, pe linia ferată Cașovia—Oderberg, ultima stație dela T.-Sv.-Mártin pe această linie și dela stația Jilina (Zsolna) la răscrucea acestei linii și al drumului de fer Trencin-Teplite—Viarapass.

Telegraful oficios și-a comandat din Ruttka (cea mai apropiată stație de T.-Sv.-Mártin) și a împărțit ziarelor următoarea depeșă:

„Partidul popular își continuă activitatea sa ce strică repausul Duminecii. S'a distins mai ales la întrunirea dela Varin. Între solgăbirul Rada și contele Ferdinand Zichy s'a iscat o ceartă aprinsă, care mai că n'a degenerat în fapte. Solgăbirul a disolvat întrunirea, dar' Zichy Nándor earăși a deschis-o. În urma vorbirii agitatorice a lui Zmeskai Zoltán, solgăbirul din nou a disolvat adunarea, ceea-ce Zelenyák János a comunicat-o poporului în mod agitator. O ploaie torențială a împăștiat apoi definitiv adunarea. Solgăbirul a făcut arătare penală“.

De oare-ce această adunare ne poate sluji ca un tip al celorlalte, unde face Bánffy rînduială după calapodul seu cunoscut, credem interesant a reproduce, după darea de seamă a corespondentului din „Alkotmány“ despre decurgerea adunării dela Varin: întâiu pentru-că s'a petrecut la Slovacime și apoi că în viitor ne vom întâlni cu unele persoane în dietă, care acum stau în fruntea propagandei partidului popular în părțile acestea.

Dinainte constatăm, că precum nicăiri, așa nici la Varin n'a jucat rol nici un frunț slovac, nici „N. Noviny“ nu se ocupă mai mult de întrunirile acestea, decât noi sau alt ziar naționalist.

„Așa a fost totul întocmit și pregătit“, — zice corespondentul îndată la început, — ca să ese mort din adunare partidul liberal“. Cete de gendarmi, drumurile țării închise, luntrile de pe Váh toate ocupate de forță, înspăimântări, terorișari ale poporului, puști pline cu cartuși, scrieri ațfătoare contra partidului, înjurături surugesti, turbarea slujbășilor: toate acestea n'au folosit absolut nimica. Cel-ce a rămas rușinos bătut e stăpînirea păgână, brutală.

Din 32 de comune ale celor patru comitate învecinate (Orava, Liptov, Trencin și Turiet) se strînse poporul în număr impunător de 8—9000: pe jos, pe plute, în luntre, căruțe și cu calea ferată, cum putu. „Nu s'a lăsat a fi spărit acest bun popor nici de departarea, nici de ploaia torențială, care împredecă în măsură mare comunicația, aci în munți“.

Solgăbirul din Kysuța interzise aspru primarilor, de a lua parte la adunare; ear' solgăbirul Haydin amenința cu gloabă de câte 100 florini, pe cei-ce vor îndrăzni să meargă la Varin. Duminecă des-de-dimineată podul peste Váh între Jilina și Varin a fost ocupat de câtră gendarmi, cari nu lăsau pe nimeni să treacă dincolo; ear' luntrile și alte asemenea vehicule, autoritățile le-au declarat ca stricate, prin urmare „periculoase vieții omenești“, deși a doua zi leja în aceleși vehicule mergeau cărcimari jidani și alți comercianți la trgul dela Varin. În gările apropiate ale celor două linii ferate, cassarii nu voiau să dee bilete la Varii, refuzau net. Și în ciuda tuturor acestor miserii, șicanării și amenințări poporul s'a strîns în așa mare număr. Înainte de deschidere agenții secreți ai stăpînirii împăștiiau printre popor niște hărțuțe cari se credeau a fi programe, dar' s'a vîzut îndată, că sînt scrieri ațfătoare, tipărite la porunca stăpînirii.

La fața locului, pomenit în depeșa oficioasă, solgăbirul Rada a iscodia fel și chip de pretexte și chițbușuri pentru a împedea chiar și deschiderea adunării; dar' nu a putut scoate din fire nici pe popor, nici pe arangiatori.

Adunarea o deschise însuși contele Zichy, ca president, „părându-i rău, că nu poate vorbi în limba maternă a celor de față, în acea limbă, pe care ei o iubesc și la care țin tot cu atîta rîvnă, precun ține el (Zichy) la limba sa“.

Un proprietar din Kubi n (Orava), fost deputat, Zmeskai tîlcicit mai întâiu vorbirea lui Zichy și apoi a vorbit în stil popular și cu humor despre noua rînduială a legilor păgâne.

Solgăbirul era furios, scuipea, gesticula, amenința mereu cu umbrela, sbiera cât îl lua gura, ear' când poporul nu ținea absolut seamă de svicolirile lui, cu voce răgușită strîgă, că disolvă adunarea, poporul se se împăștiie, „căci altfel va porunci să se tragă din puști“. Și când numai cățiva se spîriară și se depărtară, Rada intr'adevăr strigă furios cătră gendarmi să dee foc. Strajameșterul însă, cu serioșitate bărbătească a refuzat îndeplinirea poruncii, spunînd: „Dle solgăbiru, poporul e liniștit, el nu turbură ordinea, se poartă exemplar. Eu nu dau în el“.

Unii se încumetau a-l întreba pe solgăbiru, că pentru-ce vrea să disolve adunarea. El răspunde: „Fiindcă am fost amenințat cu moartea, am fost palmuit, ear' cei de pe tribună sînt toți beți“... Auzind asemenea cuvinte, gendarmii cu atît mai puțin s'au simțit datori a asculta de el. Poporul din nemijlocita apropiere a furibundului slujbăș rîdea cu hohote și-și bătea joc de rușinea ce o păți cu porunca de „foc“. Turbat cum era să repezi la telegraf pentru a cere miliție din Trencin. Se înțelege, că pe când acestea se petreceau în giurul solgăbirului, adunarea țină, căci porunca de disolvare nu o comunicase presidentului, Zichy. Numai după-ce s'a întors dela telegraf, deputatul Zelenyák l'a făcut atent la greșeală. Zelenyák s'a dus apoi cu rendulețul de disolvare la president; admoniînd poporul să se împăștiie liniștit.

După adunare, în cancelaria notarului Rada a mai insultat pe trei arangiatori, cari au făcut arătare în contra lui.

REVISTA PRESEI.

„Gazeta Transilvaniei“ (nr. 151) scrie la primul loc sub titlu „Cel mai mare pericol“ despre resensul produs într-o parte însemnată a foilor din Germania de oprirea sărbării pentru S. L. Roth, resens care a silit până și pe oportuniști sași să publice în „Münch. Allgemeine Zeitung“ un comunicat, care susține, că dacă nici guvernul nu va permite sărbarea „ar urma colicte neplăcute“ și că cel mai mare pericol pentru Sași e politica școlară maghiară. „Gazeta“ comentează apoi și aprobă un articol publicat tot de „Münch. Allgemeine Zeitung“, în care se spune, că serioasa amenințare a școlii confesionale va îndemna pe toți nemaghiarii la alianță, dacă aceasta n'a succes până acum.

„Dreptatea“ (nr. 150) publică din incidentul ridicării unui „Monument Jeannei d'Arc“ un prim-articol, în care după-ce face în scurt istoria celebrei eroine aduce elogiul „Franciei republicine“, care „în cursul istoriei universale a avut și în general și în parte cea mai mare influență și cele mai depline rezultate asupra formării tuturor statelor europene“ și care „nici după aproape 5 secolii n'a încetat a se lăcina eroismului, a se însușești pentru idei sublime, cari, deși fapte adevărate, totuși sună a romanticism“.

(nr. 151) descrie în prim-articolul: „Alegerea viitoare“ pregătirile imorale ale guvernului pentru alegeri și constată, că: „în timpul actual și sub împregiurările de azi un alegător român cu pricepere curată politică, chiar de nu s'ar ține de conclusele partidului național, nu poate să participe, să iee parte activă la alegeri, fără de a comite față de sine însuși și față de neamul seu crima de sinucidere morală-politică“.

ASTRA.

Convocare.

Conform ș ului 12 din statute, adunarea generală a despărțimentului XXIX. (Mediaș) al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, se convoacă pe 1 August st. n. a. c., pe 2 ore d. a., în pavilionul dela hotelul „Schützen“ în Mediaș.

Programa:

1. Deschiderea adunării.
2. Raportul comitetului despre activitatea sa dela ultima adunare generală până în prezent și despre starea materială a despărțimentului.
3. Alegerea unei comisii pentru însirierea de membri, care totodată să încasseze taxa dela membrii vechi și noi.
4. Alegerea unei comisii pentru cenzurarea raportului de sub punct 2.
5. Disertațiuni.
6. Completarea membrilor comitetului.
7. Alegerea locului pentru viitoarea adunare generală.
8. Alegerea alor 2 reprezentanți la adunarea generală a „Asociațiunii transilvane“, ce se va ține în acest an în Lugoj.
9. Propuneri eventuale.
10. Închiderea ședinței.

După adunare tot în acest loc va fi arangiată o petrecere cu dans, al cărei venit

este destinat jumătate în favorul despărțimentului și jumătate în favorul ambelor școale române din Mediaș.

Din ședința comitetului despărțimentului XXIX.

Mediaș, 17 Iulie n. 1896.

Ioan Moldovan, Dr. Ioan Ivan, protopop și dir. desp. adv., secretar al desp.

CRONICĂ

Sibiu, 22 Iulie n. 1896.

Însoțirea industriașilor români.

După propria noastră experiență și deosebită atențiune putem mărturisii, că întreprinderea industriașilor cu deschiderea prăvăliei a fost o cerință potfită de împregiurări. Adevărată bucurie ne cuprinde, vîzînd inteligență și popor, grupându-se din zi în zi tot mai mulți pentru spîrînirea întreprinderii. Mai vîrtos în zile de tirg vîzînd unirea și înțelegerea neguțătorilor români din provincie, cari cu toții se grabesc a-și cumpăra marfă din această prăvălie, ne lasă a crede, că începutul modest cu timpul va lua extindere tot mai mare. Noi sigur prevedem, că prefăcîndu-se această întreprindere în societate pe acții și lucrînd cu putere mai mare, va pute forma un punct comercial, satisfăcînd îndeplin tuturor cerințelor.

Cercul regal român al dlui Sidoli.

fînd invitat de primăria din Budapesta să dee reprezentațiuni acolo, după-cum ni-se scrie din București a refuzat această onoare răspunzînd, că cercul sen este „regal român“ și nu poate da reprezentațiuni, când Români sînt subjugati.

Liga, bani și alegerile.

Sub acest titlu scrie „Erdéyi Híradó“ de ieri un prim-articol, care băgăbe de minciuni privitoare la Liga și scopul ei. E nostimă concludiunea articolului, care zice, că „pasivitatea noastră e opera Ligei (!) și că îndată-ce se va „desființa Liga (!)“ — „noi vom intra în parlament“. Nu știm să ridem, ori să compătîmim pe autorul articolului din „Erdélyi Híradó“.

Dela frații bucovineni ne sosesc

știri îmbucurătoare despre progresul lor cultural și social. La „Cursul românesc pentru fete“ din Cernăuți au fost înscrise în anul școlar expirat 250 fete, ear' în internatul „Societății doamnelor române“ au fost 35 eleve. Încheierea festivă a anului școlar și distribuirea premiilor s'a făcut în 15 Iulie n. c. La această sărbare au luat parte numeroase doamne de distincțiune din societatea Românilor bucovineni. Sala era frumos decorată cu flori și cununi de verdeață gerpuite de frumosul nostru tricolor; dintre fete încă erau unele în costum național. „Gazeta Bucovinei“, face cele mai îmbucurătoare constatări cu privire la progresul făcut în direcția creșterii naționale a fetițelor române din Bucovina și aduce meritate laude doamnelor române bucovine și d-soarei Stefania Turecki, directora institutului, pentru îngrijirea și educațiunea națională-românească a fetițelor. — Anunțăm totodată, că noul internat din Cernăuți al studenților români se va deschide la 1 Septembrie c. În internat, pe lângă loouri gratuite, vor fi și locuri taxabile. Comitetul „Societății pentru cultura și literatura română din Bucovina“ face un apel cătră toți acei bărbați, cari ar voi să aducă sacrificiul de a lua asupra-și conducerea internatului, ca să binevoiască a se pune până în 5 August n. c. în înțelegere cu biroul societății.

Alegere de preot în Galșa.

În ziua de Sîn-ziene s'a întîmpat alegerea de preot în comuna Galșa. Dintre 9 concurenți a fost ales Traian Terebenți cu o absolută majoritate de 88 voturi. Alegerea a decurs în ordine exemplară.

Răsunarea unei actrițe.

Maria Ronzoni, fiica unei familii frunțose din Roma, s'a îndrăgostit în un actor cu numele Barbanti și a fugit cu el în Neapol — unde s'au și căsătorit. Deși duceau o viață miseră, pribegind din oraș în oraș, totuși erau fericiți. Dar' Barbanti s'a îmbolnăvit rău și s'au așezat în orașul Ferrara. Aici Maria a pășit ca actriță, pentru-ca să-și poată îngriji și susține pe soțul ei bolnav. În vreme-ce ea se pregătia și înveța rolurile, soțul ei înșănătoșindu-se, legă dragoste cu o actriță franceză. Ei l'au venit acestea la cunoștință. În seara următoare fiind tineri, soțul ei ședea în rîndul prim în fața binei, alături cu actrița franceză. Ea și-a format un groaznic plan de răsunare. În decursul rolului seu ea avea să puște. S'a apucat deci și a umplut revolverul cu gloanțe, și la momentul bine venit, a pușcat asupra soțului ei, care a murit momentan și asupra actriței, pe care în sînsă nu a atins-o. Faptul a produs mare senzație, ea a fost arestată momentan.

Hymen.

Domnul Ioan Pataki cleric abs. al diecesei Lugojului, și d-soara Eugenia M. Iansa din Blaj, fidanțați.

Bruxella port de mare.

Printr'un decret din anul trecut, semnat de regele Leopold, capitala Belgiei s'a transformat în port de mare. Canalul, care va uni Bruxella cu marea, va ave 19 mile lungime. Lucrarea va costa 37,000,000 lei. Numai portul Bruxellei va costa 12,000,000 lei. Mai ales comercianții englezi sînt foarte mulțumiți, pentru-că ei vor beneficia cei dintîiu de acest port. Vasele de 2000 tone vor pute veni până la Bruxella. — Și noi am visat odată București port de Dunăre — zice „Economia națională“ — și ne-am ocupat de această cestiune, însă ea a fost nesocotită, de oare-ce se părea prea cos-

tisitoare. Putin aritmetica si fiecare se va convinge, cat de folositoare ar fi legatura capitale romane cu Dunarea.

Concert militar. Sambata la 25 Iulie se va da in gradina „Hermann“ un concert al capelei regimentului de infanterie nr. 31. Venitul este destinat in scopul restaurarii monumentului ridicat pentru soldatii cazuti inainte de 30 de ani pe campurile de lupta din Bohemia. Inceputul la 8 ore. Prețul de intrare o coroana. Suprasolviri se primesc cu multumita.

Afacerea lui Pulszky. Afacerea lui Pulszky inca nu e finalizata si inca nu e speranta sa se sfirseasca asa curand. Acum s'a numit o noua comisie care se constata, daca Pulszky e nebul intr'adevar, ori ba? Constatata aceasta, dupa-cum scriu foile maghiare, va tine mai multe luni si Pulszky numai dupa aceea va fi pus sub acuzare. Se vede, ca guvernul maghiar se teme de scandalul ce se va face, cand se vor descoperi in decursul pertractarii toate tãlãhariile lui Pulszky, de aceea trãgãneazã lucrul.

Vindecarea pelagrei. „Timpul“ aflã, ca dl Dr. Talãscu, medic al spitalului județean din Covurlui si fost asistent al dlui profesor Babeș, urmãnd cercetarile incepute in institutul de bacteriologie din Bucuresti, ar fi reusit sa vindece pelagra. Vindecarea se face cu spalatori, cu un ser preparat de dl Dr. Talãscu. Șese bolnavi de pelagrã, tratați de dl Dr. Talãscu, se zice, ca sunt pe deplin vindecati.

Moartea unei eroine. După-cum se vestește din Paris, in zilele trecute a murit in Antcheban o femeie de 112 ani cu numele Daniela Rostkovski. Ea s'a nãscut in 1784 in Varșovia si ca nevasta unui capitan a luat parte in mai multe rãboai, unde se ingrija de cei rãniți. In etate de 74 ani, a luat parte la rãboiul Crimeic, unde a fost și rãnitã. A avut 15 copii, toți au fost nãscuți in Polonia.

Comoara găsitã. Michail Ament, econom in comitatul Bihorului, arãndu-și pãmântul, a sãdat 1300 de bucãți de bani de argint de pe timpul lui Bala al III-lea și douã inele asemenea de argint. Comoara valoreazã mai mult pentru anticãtatea ei, decãt pentru preț.

Tată ucigaș. Din Beserica-Albã ni-se vestește, ca un respectiv cu numele Francisc Ackermann, fiind afarã la câmp, fetiței sale de 12 ani i-a tãiat grãmazii. Ceealaltã copilã numai cu fuga a putut scãpa dinaintea tãtãlui seu, care a fost îndatã prins.

Nefericitul om era nebul.

Aforisme politice.

— Una la zi. —

Afacerile omenesti nu pot fi conduse nici un singur moment prin strictul drept pozitiv. Dacă împregiurãri schimbate n'ar ave înfurire asupra direcției purtãrii și asupra opiniei noastre, atunci comerțul oamenilor între sine n'ar fi decãt o ceartã între dreptul pozitiv și cel natural. Societatea ar fi o stare de rãboiu și legea inãși o nedreptate. Iunius.

Din public.*

Mulțumitã publicã.

Isgonit — tocmai la sfirșitul anului școlar — dela gimnasiul din Gherla, pentru împotrivirea de a sërba milenliu, stam in fața pericolului de a-mi perde un an de studiu, când romãneasca inimã a directorului unui gimnasiu românesc mi-a fãcut posibilã continuarea studiilor, primindu-mã la institutul dirigit de d-sa, ca elev privatist. Fãcându-mi deci examenul cu ajutorul lui Dumnezou și al oamenilor de bine, mi-se impune datorința sã-i mulțumesc in primul rînd dlui director pentru generoasa d-sale faptã, rugãndu-l sã primeascã expresia recunoștinței mele cu care vecinic mã voiu simți datornic.

In vreme-ce bãiat orfan și cu desãvîrșire sãrac fiind, n'aș fi avut putinã sã termin anul fãrã vre-un ajutor, — m'am adresat cu încredere ziarului nostru național „Tribuna“, care cu plãcere a fãcut apel la generositatea publicului și a deschis in favoarea mea o colecțã, pentru care rog onorata redacție sã primeascã deasemenea mulțumirile mele.

In mare mësura mã simt înșã îndatorat cu mulțumitã mai ales generoșilor colecțianți și contribuenți, cari cu obolul lor mi-au fãcut in cea mai mare mësura posibilã continuarea studiului meu. Rog pe acești generoși mecenãți, care n'au pregetat sã jertfeascã pentru mine din avutul lor, — sã mã considere cel mai cu recunoștințã și vecinic îndatorat cu mulțumire, pentru-cã au dat mãna de ajutor unui bãiat orfan, care fãrã de acest ajutor își avea viitorul nimic.

Eatã numele de mine totdeauna slãvite ai acestor generoși domni și doamne: P e

Augustin Mândruț, secretar.

* Pentru cele cuprinse in rubrica aceasta redacțiunea nu primește rãspunsuri.

lista „Tribunei“ au avut marinitia de a contribui: Dr. Nic. Popovici, adv. Verșet 3 fl.; Augustin Beles, Șimand 1 fl.; Aureliu Danu, Mocs 3 fl.; Ioan Hãțegan, M. Gheja 2 fl. 40 cr.; George Popp de Bãsești 7 fl.; Dumitru Rebrian, sergent, Cluj 1 fl.; Petru Cãlcãnariu, adv., Orșova 1 fl.; Ioan Ni-hita, adv., Șimlãu 3 fl.; George Lazar, adv., Vinga 3 fl.; D. Tarangul, Terembowla (Bucovina) 4 fl.; Ella Popovici, Giins 2 fl. Pe lista preã stimatelor doamne Fani Dragoș: d-na Fani Dragoș din Icolodul-mare 5 fl.; d-na Laura Dr. Ciuta 1 fl.; d-na Iuliana Ranta 1 fl.; d-na Valeria Manu 1 fl.; d-na Eugenia Dr. Tripou 1 fl., toate din Bistrița. Dl Iosif Onciu, preot in Icolodul-mare 1 fl.; d-nii: Dr. Romul Marcu, medic 1 fl.; Nicolae Bobes, director de bancã 1 fl.; N. Fãgãrãșan, anglopt de bancã 1 fl.; Vasile Po-doabã, preot 3 fl., toți din Cluj.

Din Dej: Dr. Teodor Mihali advocat și soția sa, 10 fl.; Simeon Rusu 4 fl.; Florian Hatos 4 fl.; Aug. Pinteã, contabil 2 fl.; Barbul Clemente, cand. adv. 1 fl.; George Gradovicu, adv. 1 fl.; Vasile Nagy 50 cr. Din Blaj: Excl. Sa Dr. Victor Mihali Metropolit 5 fl.; Dr. Aug. Bunea 1 fl.; reverendisimul domn Mateiu, canonic 1 fl.; Gavril Pop, can. 1 fl.

Din Sibiu: Afarã de cei-ce au contribuit la colecția „Tribunei“ urmãtorii: V. H. Dressnandt, 60 cr.; Dr. E. Dãianu 1 fl.; G. Augustini 1 fl.; Dr. Octavian Russu 2 fl.; dl Hãrșan 1 fl.; dl Meseșanu, cand. de adv. 1 fl.; Dr. Tincu 1 fl.; Dr. Frãncu 2 fl.; „Albina“ 3 fl.; Dr. Ioan Rațiu 5 fl.

Primeascã încã odatã acești marinitimoși domni și preã generoasele doamne cele mai sincere mulțumite dela ai d-lor: pururea cu recunoștințã Gherla, 15 Iulie 1896.

Iustin C. Iuga, absolvent de cl. a V-a gimn.

VIEAȚA SOCIALĂ.

Petrecere in Cut. Înviatã la petrecerea de varã, ce se va arãgia Sãmbãtã, la 1 August st. n. a. c., in sala școlãie din loc. Venitul curat este destinat „Fondului școlar“. C ut, la 15 Iulie 1896. Al. Dobrescu, președinte. Ioan Bitea, vicepreș. Nic. Velțan, cassar. Inceputul la 8 ore seara. Prețul intrãrii: de persoanã 80 cr., de familie 1 fl. 50 cr. Suprasolviri și oferte maritimioase pentru „Fond. școlar“ se primesc cu mulțumitã și se cuitãazã pe cale ziaristicã. N. B.: P. T. gardedame sînt rugate a se îngriji de victualii. De vin gratis și cuartire s'a îngrijit com. arãngiator.

Petrecerea din Curiteu.

Bãnișor (Sãlagiu), 19 Iulie n. Petrecerea arãngiatã de junimea academicã romãnã din Sãlagiu și giur, in 12 Iulie l. c., in favorul bisericii gr-cat. din Curiteu, a avut o reușitã cãt se poate de splendidã. Timpul nefavorabil de dimineața, ne-a pus puțin pe cugete. Dar mulțumitã inteligenței noastre romãne, ea și in ciuda timpului nefavorabil s'a adunat într'o cununã cãt se poate de frumoasã și aleasã, chiar și din tinuturi îndepãrtate, spriginãnd astfel tinerimea academicã, care acum pentru prima-oraã a arãngiat o petrecere in Sãlagiu.

Petrecerea s'a ținut in o șurã spațioasã impodobitã cu tot felul de verdețuri, cununi, etc., pe o arenã netedã și bine scutitã de praf. Mulțumitã pentru aceasta dlui Petru Ostate, preot local și președinte al comitetului arãngiator.

Punct la 7 ore seara sala era indeseitã de public frumos și ales. O veselie deosebitã se reoginda de pe fața tuturor. Dansul s'a inceput cu „Ardeleana“, care a deslãntuit inșãuștea. „Quadrilul“ și „Romana“ au fost dansate de cãte 40 pãrechi. Venitul curat a fost 43 fl. 10 cr., care s'a inmanuat domnului președinte.

In fine comitetul arãngiator bisericesc aduce mulțumitã publicã urmãtorilor domni suprasolvenți: Laurențiu Sima, preot in Mariu 60 cr.; Samuil Bãdescu, not. in Hidig 40 cr.; d-na Vajda din Carastelec 40 cr.; Augustin Vecas, preot in Hidig 40 cr.; Ioan Gyurișan, preot in Unguraș 10 cr.; Vasiliu Rob, notar in Borla 50 cr.; C. Deleu, propr. 1 fl. 40 cr.; Alexandru Sima, preot in Perecieu 90 cr.; dl Teodor Pop, protopop in Ortelac 80 cr.; d-na Filip din Badou 60 cr.; Stefan Mihalcu, 40 cr.; Ioan Szabo, not. in Ardehat 10 cr.; Antoniu Bãliban, preot in Acãș 40 cr.; Tit Trif, preot in Coheiu 40 cr.; N. Butean 40 cr.; Ioan Moldovan, stud. 1 fl.; Ioan Timișan, invetãtor in Oarța 40 cr.; Victor Maior, stud. mat. 30 cr.; Petru Șiocag, invetãtor in Mãlãdia 20 cr.

Augustin Mândruț, secretar.

Raportul general

al comitetului societãții de lecturã „Andrei Șaguna“ cu finea anului școlar 1895/6. (Urmare).

IV. Tipografia Aurora A. Toloran: 12. Predici pentru Dumineci, de Iustin Popfii, 1 op, 1 vol.

V. Institutul Tipografic T. L. Albiu: 13. Monografia comunei Orlat, de Simu, 1 op, 1 vol.

VI. Redacția „Revista Oraștiei“: 14. „Tribuna și Tribuniștii“, de I. Slavici, 1 op, 1 vol.

VII. Societatea acad. „România-Junã“: 15. Raportul anual 1894/5, 1 op, 1 vol.

VIII. Societatea acad. „Junimea“: 16. Raportul anual pe anul 1894/5, 1 op, 1 volum.

IX. Direcțiunea gimnasiului gr.-ort. din Brașov: 17. Programa de pe 1894/5, 1 op, 1 vol.

X. Direcțiunea gimnasiului ev.-luth. din Sibiu: 18. Programa de pe 1895/6, 1 op, 1 vol.

XI. Familia Ioan Popescu: 19. Istoria criticã a Romãnilor, de B. P. Hașdãu, 1 op, 1 volum.

20. Miron Costin, opere complete, de V. A. Urechia, 2 opuri, 2 vol.

XII. Dl. Gavril Hango: 21. Világ történelme, de Ventzel Ferencz, 1 op, 1 vol.

22. Angolország történelme, de Dr. Lázár Gyula, 1 op, 1 vol.

23. A tudomány öszhangzásban a kinyilatkoztatással, de Wisemann Miklós, 1 op, 1 volum.

24. Régi magyar utazók Európában 1532—1770-ig, de Szamota István, 1 op, 1 vol.

XIII. Dl. Ioan Russu Șirianu.: 25. Dan, roman de Vlãbuțã, 1 op, 1 vol.

26. Un an de luptã, de Vlahuțã, 1 op, 1 volum.

XIV. Dl. Dr. Elhe Dãianu: 27. Cartea durerii, de I. A. Nicolescu, 1 op, 1 volum.

Mai nou.

Hymen princiar.

Ziarul „Piccolo“ anunțã din isvor sigur, ca logodna moștenitorului de tron al Italiei, Victor Emanuel, cu Milena, fiica principelui de Montenegro este iminentã. — Din Pesta se anunțã, ca cununia principelui de Orleans cu fiica Arhiducelui Iosif, Maria Dorothea, se face numai in formã religioasã și nu și in cea civilã. (Deși noua lege despre cãsãtoria civilã nu cunoaște excepțiuni.)

SERVICIUL TELEGRAFIC.

al „TRIBUNEI“.

Atena, 20 Iulie n. In Rethymno Turcii au vrut sã arunce in aer, cu dinamita suburbiul locuit de creștini. Intervenția consuliilor a zãdãrnicit acest plan.

Doi deputați creștini au pãrãsit capitala insulei, Canea, plecãnd la Heraklion, unde domnește mare fãrbere din cauzã, cã cãțiva creștini au fost omorãți.

Atena, 20 Iulie n. Mai mulți deputați creștini au plecat din Canea, cu toate sfortãrile consuliilor de a-i reține.

Atena, 21 Iulie n. Într'un cãtun lângã Canea, cinci creștini au fost omorãți de cãtrã Turcii, ceea-ce a provocat mare fãrbere in populație. Creștinii au inchiș imediat toate bolțile, cerẽnd telegrafice ajutor dela consuli.

Londra, 21 Iulie n. Secretarul de stat la externe, Curzor a declarat, cã reprezentanții puterilor in Constantinopol au cerut inlocuirea lui Abdullah-pașa printr'un alt comandant al trupelor de pe Creta.

Paris, 22 Iulie n. „Agenția Havas“ aflã din Atena, cã in penultima noapte 600 pribegiți din Creta au sosit in portul Piraeus. Se confirmã știrea, cã doi deputați creștini au fost in primejdie de a fi omorãți. In Heraklion, unde Turcii au luat poziție amenințãtoare, au sosit corãbiile rãboiului engleze și franceze. In Santorion au sosit 400 pribegiți creștini din Creta, cari descriu știrile in Canea, ca foarte critice.

Posta redacțiunii.

Dlul F. P. S. in Nereu. Loialitatea d-tale pentru institutul, unde ai studiat e laudabilã, „rectificã“ inșã nu poți, fiindcã cel-ce a scis a fost in poziție de a și mai multe decãt d-ta. „El“ in C... Primit ambele scrisori. Publicarea intãrzie din lipsã de spațiu. Dlul I. O. in C. S. — Asemenea. Lauda lor este in van. Dlul A. M. in B. Poate Adreseze-se la „Bezirkscommando“.

Bibliografie.

Cartea durerii. Chestiuni de învẽțãmînt, un volum de 340 pagini; note asupra învẽțãmîntului primar de d. A. Lupu-Antonescu, profesor și inspector al școlãelor primare și normale. Cuprinde urmãtoarele capitole: Statul și învẽțãtorul. — Alexandri și C. Negruzzi pedagogi. — Cartea de cetire. — Programa studiilor primare. — Cine, ce? — Un învẽțãtor inimos. — Negru pe alb: sãrãcimea școlãelor rurale, recrutarea învẽțãtorilor, localurile, circumscripțiile școlãre etc. — Conferențele didactice. — Cuceriți de Ruși. — Examenele particularilor. — Școlãa și școlarii. — Un document școlar: reformele propuse de consiliul general de instrucțiune din 1884. — O excursiune la țearã.

De vãnzare la toate librãriile și la editorul H. Steinberg, strada Șelari nr. 18. Prețul 2 lei.

A apãrut și se aflã de vãnzare la „Tipografia“, societate pe acțiuni in Sibiu: „Cartea durerii“ de Emil Bougaud, episcop francez, tradusã de Iacob Afin Nicolescu. Cartea aceasta ca formã e un volum de 174 pagini elegant și de o frumusețã rarã la cãrțile noastre, ear' ca cuprins e o lecturã plãcutã și folositoare.

Excelența Sa Metropolitul Mihali a recomandat aceastã carte clerului și poporului printr'un special circular, in care zice urmãtoarele: „Acest opșor cuprinde un ciclu de meditațiuni creștine, morale și religioase, din cari se vede puterea religiunii creștine, care mangãie sufletul omului in nãcașuri și suferințe, turnãnd peste el balsam vindecãtor.“

„Cetindu-o cu atențiune, ori-și-ce creștin se va convinge, cãt de puternic este Dumnezou in mangãierea muribunzilor și cãt de sublimã e religiunea creștinã in suferințele mari ale sufletului.“

In „Editura cãrților școlãre“ din Brașov a apãrut: „Istoria patriei“ in legãturã cu evenimentele epocale din „Istoria univãrsalã“ pentru școlãele populare romãne, de Vasile Goldiș, profesor. Editura librãriei Nicolae I. Ciurea, Brașov. Prețul 25 cr.

Cãlãndarul zilei. 23 Iulie n. 1896. Iulian: Mucenețiã Eufemia. Gregorian: Apolinaris. Soarele: rãsarã 4.23, apune 7.37 m.

Buletin meteorologic. Sibiu, 22 Iulie n. 8 ore dimineața.

Table with 5 columns: Presiune atmosfericã, Temperatura dupã Celsius, Maximal și minimal de temperaturã, Direcția vântului, Observatã.

Din țearã 20 Iulie n. 7 ore dimineața.

Table with 5 columns: Stațiunile, Presiune atmosfericã in mm., Temperatura Celsius, Vântul direcția și vitezã.

Sosiți in Sibiu. In 22 Iulie n. 1896.

Hotel „Impãratul Romanilor“. Dr. N. Șerban, advocat, C. Muszkovits, antreprenor de clãdiri, V. Goldfinger, R. Zach toți din Budapesta, Engel cu soția din Brașov, V. Rad er, I. Bieger, comerciant, A. Biehta, monteur, toți din Viena.

Hotel „Neurivier“. Brust, inginer din Brașov. Szepessy, cãpitan din Murãș-Oșorheiu, S. Weiss, sublocotenent din Munkács, I. Katana, econom din Dobrișin, P. Sontag, oficial din Budapesta. Blazzenau, privãder din Rimnic. Grünfeld din Mediaș, S. Schull din Oraștie, I. Deutsch din Fãgãraș, C. Lockner, C. Krall, G. I. Wolf, A. Fussel și Schönewer, comercianți, toți din Viena.

Hotel „Meltzer“. M. Rãdu esu și V. Dumitrescu, comercianți din București, Ioan David, notar din Avrig, Dr. I. Valeriu, advocat din Tirgoviște, I. Krauss, privatier din Budapesta. Akalians, antreprenor din Seppis-S. Georgiu.

Hotel „Habermann“. F. Thalmann cu familia, preot din Reciul, I. Hanjur, antreprenor din Panciova.

Bursa de mãrfuri din Budapesta dela 20 Iulie n. 1896.

Table with 6 columns: Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr., Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 6 columns: Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr., Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 6 columns: Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr., Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 6 columns: Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr., Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 6 columns: Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr., Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 6 columns: Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr., Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 6 columns: Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr., Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 6 columns: Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr., Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 6 columns: Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr., Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 6 columns: Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr., Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 6 columns: Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr., Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 6 columns: Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr., Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 6 columns: Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr., Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 6 columns: Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr., Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 6 columns: Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr., Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr.

Table with 6 columns: Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr., Sãmãnțe, Cãlãtãrie per hect., Prețul per 100 chilogr.

Pentru redacție și editurã responsabil: Andreiu Baltaș. Proprietar: Pentru „Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

PICTOR ROMÂN!

Este un lucru îndeobște cunoscut, că bisericile noastre de amândouă confesiunile în lipsa altui isvor sunt avisate a-și acoperi lipsele în icoane bisericesti dela firme străine, a căror produse nu se află de loc în consonanță cu stilul dominant în bisericile noastre orientale, ba din contră tradează o necunoștință a celor mai elementare cerințe stilare, care lucru de altcum dela oameni cu totul străini de biserică noastră este foarte ușor de înțeles. Dar' abstrăgând dela acestea cerințe stilare, chiar și valoarea estetică a acestor produse în cele mai multe casuri este așa zicând nulă.

Pentru a delătura încâtva aceste neajunsuri, subsemnatul 'mi-am făcut un studiu special din arhitectura și anume din

➔ ornamentarea bisericilor noastre de stilul grecesc ➔

și am onoare a atrage atențiunea celor interesați, anume a veneratului cler, asupra împregiurării, că

➔ executez la comande ori-ce soiuri de icoane bisericesti, ➔

anume: icoane împărătești, dela iconostas sau de părete, lucrata pe ori-ce fel de material (seândură, pânză, părete etc.), în oleu, tempera sau ori-ce altă tehnică.

➔ Servesc cu proiecte pentru iconostase nouă, ➔

peste tot cu planuri pentru întreagă ornamentarea internă și externă și providerea cu icoane a bisericii, și iau eventual și executarea aceloră asupra-mi. Afară de aceasta deping și

➔ PORTRETE ➔

în oleu, acuarel etc., după natură sau și numai după fotografie în ori-ce mărime.

OCTAVIAN SMIGELSCHI,

pictor, profesor ord. la gimnasiul de stat, Erzsébetváros (K.-Küküllőmegye).

Două cărți folositoare

pentru țeranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în
biblioteca „Tipografia”, societate pe acțiuni,
Sibiu, strada Poplăcii 15:

**INDREPTAR PRACTIC
IN
ECONOMIA RURALĂ**

compus de
cel 12 prețuri întinșiți în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de
Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

La „Tipografia”, soc. pe acțiuni
în Sibiu se află de vânzare

CARTEA DURERII

DE
EMIL BOUGAUD.

TRADUCERE DE
IACOB AFIN NICOLESCU.
Editor: Dr. E. DĂIANU.

Prețul 70 cr. (cu porto postal 73 cr.)

Această carte a fost recomandată de
cătră Exc. Sa Metropolitul Victor Mi-
hályi de Apșa printr'un circular special.

A se observa marca înregistrată

A se observa marca înregistrată

PICĂTURI DE STOMAC MARIA-ZELL.

de un efect excelent la morburile de stomac,
un medicament indispensabil
de casă și popular demult cu-
noscut la

lipsă de apetit, slăbirea stomacului, ră-
suflare, amiros greu, blesare, rigăeală
acută, colică, arsuri în gât, producere
peste măsură de flegmă, galbinare, greață
și vomare, carcei de stomac, scaun tare
și constipațiune.

Și la dureri de cap, încărcarea peste
măsură a stomacului cu mâncări și beu-
turi, la limbrici morburile de ficat și
hämorrhoidale un remediu vindecător
probat. La morburile numite, picăturile de
stomac Maria Zell s'au dovedit de mulți
ani ca cele mai bune, ceea-ce confirmă
sute de atestate. Prețul unei sticle dim-
preună cu îndrumarea cum să se folo-
sească 40 cr., sticlă dublă 70 cr. Expe-
diție centrală prin apotecarul Carol Brady
Kremsier (Moravia). Cumpărătorii sunt
rugați a fi cu precauțiune la marcă și
subscriere. Să se considere ca veritabile
numai astfel de picături, pe al căror
embalage e lipită o fâșie verde cu cu-
vintele: „Garantiez veritabilitatea”.

Această fâșie e provăzută și cu iscă-
litura mea. [160] 33—35

Picăturile de stomac Maria-Zell
veritabile se află în Sibiu: Farmacia
K. Müller, farmacia I. C. Molnar,
farmacia Aug. Teutsch; Făgăraș:
farmacia Pildner; Sighișoara: far-
macia F. Folbert, farmacia I. H.
Weber; Merceurea: farmacia Alb.
Zink; Cohalm: farm. erez. S. Na-
gelschmidt, E. Wolf; Sebeș: sâ-
sese: farm. I. C. Reinhardt.

A apărut și se află de vânzare la
„Tipografia”, societate pe acțiuni din Sibiu

GRAMATICA GERMANĂ

TEORETICĂ PRACTICĂ

de
Sava Popovici Barcianu.

Edițiunea a cincia
revidată și completată
de

Dr. Danil Popovici-Barcianu.

Această gramatică atât de bine întocmită, având
la fine și un mic vocabular german-român
costă numai 1 fl. 40 cr. plus 10 cr. porto.

Tocmai a apărut și se află de
vânzare la „Tipografia”, soc. pe acțiuni
în Sibiu:

CEȘTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR

ȘI
MODURILE SOLUȚIUNII SALE

IN

UNGARIA

DE

AUREL C. POPOVICI.

Prețul 50 cr. v. a.

cu trimitere postală 55 cr. v. a.

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda” de Bodok

care după experiențele făcute s'au dovedit ca o apă medicinală prea
eficace și plăcută mai ales: la **conturbări de mistuire, ma-
ladiile stomacului, a rinichilor, a beșicii ndului și
ale organelor respiratoare** etc.

➔ Borviz de primul rang ➔

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul seu mare în acid car-
bonic natural de un gust și efect prea plăcut și binefăcător, va îndeplini
chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Deposit în Sibiu, Sighișoara (Segesvár) și Alba-Iulia:

la domnul **J. B. Misselbacher sen.**, în Brașov deposit propriu
strada Caldărarilor nr. 68, și se poate comanda și de-adreptul dela
administrațiunea subsemnată. [1739] 9—100

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului „MATILDA”:

Josef György,

(comit. Háromszék). Bodok. (Transilvania).

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință
să cunoască **legea** numită **veterinară**. Dl Tormay Béla, secretar
de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o **explicare**
poporală a legii amintite. În această **explicare** se vorbește pe larg
despre pasapoarte, de tirgurile de vite, de boalele lipicioase și multe
alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus
această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

impărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe

despre

LEGEA VETERINARĂ

și
BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cum-
păra dela

„Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu.